

Research

*The Politics of Ethnic Representation: Malay-Muslims in Southern Thailand
and Thai Buddhists in Northern Malaysia*

Suriya Saniwa

Ph.D. (Political Science), Lecturer

Department of Public Administration, Faculty of Liberal Arts Social Sciences

Yala Islamic university.

Abstract

This study is about the political representation of ethnic minority groups. It's objective is to examine how ethnic minority groups are represented in their respective parliamentary democratic systems focusing the ethnic Malay-Muslims in southern Thailand and the ethnic Thai Buddhists in northern Malaysia as our field work. This thesis explores qualitatively the political representation of these minority groups using seven independent variables such as liberalization of a system, globalization of communication, styles of leadership, knowledge of religion, better standards of living, better education, and attitude change. And, the dependent variable is "political representation in their community." It aims to discover some probable values which might be connected with the political representation of these two ethnic groups. The secondary data are from documents concerned and the primary data from our interviews and structured questionnaires that involved 60 respondents: 30 from ethnic Malay-Muslims in Pattani and Narathiwat (southern Thailand) and 30 from ethnic Thai Buddhists in Kelantan and Kedah (northern Malaysia). All the answers from respondents were analyzed in the forms of frequencies and percentages obtained from the relations between independent variables and the dependent variable. The biggest percentage in the results from these seven independent variables will be the most probable value that can clarify the question of how ethnic minority groups are represented in their communities. This study has found that liberal leadership and better education are the most probable values that concern the political representation of the ethnic Malay-Muslims in southern Thailand and the ethnic Thai Buddhists in northern Malaysia. It is also found that the strategy of ethnic minority representation depends on the reactions by the dominant powers towards their ethnic minority groups. It is clearly seen that the Thai Buddhists in northern Malaysia were never supportive of radicalization because Malaysian government has never used forced policies to control the ethnic minority group. Regarding the other variables used in the thesis, the study found that there were obvious differences in the perceptions of the respondents from the two ethnic minority groups studied.

Keyword: Ethnic Representation, Liberal Leadership and Better Education, Reaction, Reaction by Dominant Powers

บทความวิจัย

**ผู้แทนทางการเมืองของชนกลุ่มน้อย : ศึกษากรณีชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูในจังหวัดชายแดน
ใต้ประเทศไทยและชาวพุทธเชื้อสายไทยในรัฐชายแดนเหนือประเทศมาเลเซีย**

สุริยะ สะนิวา

Ph.D. (ดุซงกีบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์), อาจารย์

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะศิลปศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา

บทคัดย่อ

การวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการเป็นผู้แทนด้านการเมืองของชนกลุ่มน้อย มีความมุ่งหมายที่จะสืบค้นถึงคำถามที่ว่า “ชนกลุ่มน้อยมีผู้แทนทางการเมืองอย่างไรในการที่จะดำเนินกิจกรรมให้บรรลุถึงเป้าหมายผลประโยชน์ของชุมชนที่ได้กำหนดไว้?” โดยใช้ชุมชนชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูทางใต้ของประเทศไทยและชาวพุทธเชื้อสายไทยทางตอนเหนือของประเทศมาเลเซียเป็นสนามตรวจสอบ การวิจัยฉบับนี้จึงเป็นวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้ปัจจัยอิสระเจ็ดปัจจัยคือ การมีอิสรภาพในระบบการเมือง การสื่อสารในยุคโลกาภิวัตน์ รูปแบบของการเป็นผู้นำ การเป็นผู้รู้ในศาสนา สภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การศึกษาสูงขึ้น และการเปลี่ยนแปลงด้านทัศนคติ เพื่อค้นหาคำความเป็นไปได้ โดยมีตัวแปรตามคือ “วิธีการที่ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้แทนด้านการเมือง” จึงมีการใช้แหล่งข้อมูลทั้งที่เป็นปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์ และที่เป็นทุติยภูมิจากการค้นคว้าจากเอกสารต่างๆ ซึ่งได้จัดทำชุดคำถามหนึ่งชุดสอบถามความคิดเห็นแล้วทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ซึ่งตัวแปรอิสระตัวไหนที่มีระดับของความสัมพันธ์พิจารณาจากความถี่และร้อยละ ค่าของร้อยละที่มากที่สุดจะถือเป็นการยอมรับสมมุติฐานที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ผู้นำที่มีหัวเสรีและการศึกษาสูงมีค่าความเป็นไปได้สูงสุด อย่างไรก็ตาม ยุทธศาสตร์ความเคลื่อนไหวในการเป็นผู้แทนทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของความรุนแรงหรือการเดินสายกลาง ไม่ได้ขึ้นอยู่กับผู้นำหัวเสรีและสถานภาพการศึกษาสูง แต่จะขึ้นอยู่กับทิศทางการตอบสนองของรัฐบาลที่มีต่อชนกลุ่มน้อยนั่นเอง สิ่งที่น่าสังเกตคือ ขณะที่ชุมชนมุสลิมเชื้อสายมลายูมีทั้งกระบวนการก่อความรุนแรงและเดินสายกลาง แต่ชุมชนพุทธเชื้อสายไทยทางตอนเหนือของมาเลเซียไม่เคยสนับสนุนความรุนแรงเลย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า รัฐบาลมาเลเซียไม่เคยมีการใช้นโยบายควบคุมที่บังคับชุมชนชาวไทยในประเทศของตนเอง ส่วนปัจจัยอื่นๆ อีกหกปัจจัยนั้นพบว่ามีความเห็นที่แตกต่างกันจากผู้ตอบคำถามจากทั้งสองกลุ่มศึกษา

คำสำคัญ: ผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์, ผู้นำเสรีนิยมและการศึกษาสูง, ปฏิบัติการจากกลุ่มอำนาจรัฐ

บทนำ

บทความนี้เป็นบทความเชิงคุณภาพโดยพื้นฐาน มีการสืบหาคำตอบของคำถามที่ว่า “ชนกลุ่มน้อยมีผู้แทนทางการเมืองอย่างไรในการที่จะดำเนินกิจกรรมให้บรรลุถึงเป้าหมายผลประโยชน์ของชุมชนที่ได้กำหนดไว้?”

ก่อนอื่น เราควรทำความเข้าใจกับคำนิยามที่ว่า การเป็นผู้แทนก่อน เพราะฉะนั้นนักปราชญ์แต่ละท่านอาจให้ความหมายแตกต่างกันไป อย่างไรก็ตามคำว่า “การเป็นผู้แทน” ที่ตรงกับภาษาอังกฤษที่ว่า “representation” ก็คือ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองกลุ่มหรือสองพรรค ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า “two parties” คือ กลุ่มผู้แทนกับกลุ่มที่ถูกแทนตน (representatives and represented) นั่นเอง ซึ่งผู้แทนจะมีอำนาจกระทำการตัดสินใจแทนกลุ่มที่ถูกแทนตน ฉะนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองกลุ่มดังกล่าว จึงเป็นความสัมพันธ์ทางสังคมจิตวิทยาเพราะว่า ความสัมพันธ์ดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับชาติพันธุ์ ศาสนา วัฒนธรรม อัตลักษณ์ ประวัติศาสตร์ มาตรภูมิ อย่างนี้เป็นต้น

คำนิยามอีกคำหนึ่งที่น่าสนใจคือ คำว่า “ชนกลุ่มน้อย” ตามหลักรัฐศาสตร์นั้น ชนกลุ่มน้อยไม่ได้หมายถึง กลุ่มชนหรือชุมชนที่มีจำนวนน้อย แต่จะหมายถึง ชุมชนที่มีอำนาจทางการเมืองที่ด้อยกว่า การที่ชุมชนของตนมีอำนาจด้อยในด้านการเมืองนั่นเอง ทำให้ต้องดิ้นรนเพื่อให้มีผู้แทนด้านการเมืองในการที่จะปกป้องสิทธิผลประโยชน์ของชุมชน ตัวอย่างที่เห็นได้อย่างชัดเจนก็คือ ชนกลุ่มน้อยสีผิวชาวอัฟริกาใต้ คิดว่าเราคงจำได้เมื่อสมัยที่มีการใช้นโยบายกีดกันผิวที่เรียกว่า apartheid policy ก่อนปี 2533 คือห้ามมิให้ชาวผิวสีลงเลือกตั้ง ทั้งๆ ที่ชาวผิวสีมีอัตราส่วนมากกว่าคนผิวขาวถึงร้อยละ 90 แต่ชนกลุ่มน้อยก็ยังเป็นคนผิวสี และชนกลุ่มใหญ่คือ คนผิวขาวนั่นเอง นี่ก็แสดงให้เห็นว่า ชุมชนที่มีอำนาจด้านการเมืองด้อยกว่าคือชนกลุ่มน้อย

ปรากฏการณ์ของชนกลุ่มน้อยนั้น นักวิจัยที่ชื่อว่า Abdul A. Said & Luiz R. Simmons (1976:10) ได้แนะนำให้เราทราบว่า มีเพียง 12 ประเทศเท่านั้นที่อาจพิจารณาว่าเป็น ethnically homogeneous

states คือ ประเทศที่มีกลุ่มเชื้อชาติเดียวในประเทศ โดยคิดรวมยอดจากประเทศเอกราชต่างๆ จำนวน 132 ประเทศ นอกจาก 12 ประเทศดังกล่าวแล้วก็เป็นประเทศ ethnically heterogeneous states คือ เป็นประเทศที่มีกลุ่มชาติพันธุ์แบบพหุสังคมทั้งสิ้น

นอกจากนี้ ประเภทของชนกลุ่มน้อยก็ยังมีแบ่งออกเป็น 3 ประเภทดังต่อไปนี้คือ

1) กลุ่มอพยพเข้ามาจากที่อื่นเพื่อหางานทำ (immigrants) ซึ่งเกิดจากนโยบายคัดเลือกคนงานเข้ามาทำงานในดินแดนอาณานิคมในยุคล่าอาณานิคม ตัวอย่างที่เห็นได้อย่างชัดเจนก็คือ ชาว Afro-Americans ในสหรัฐอเมริกา ชาวจีนในกลุ่มประเทศตะวันออกเฉียงใต้ ชาว Africans ในประเทศ Guyana อย่างนี้เป็นต้น ซึ่งความรู้สึกของชุมชนประเภทนี้ที่มีต่อการแบ่งแยกดินแดนในการก่อตั้งเป็นประเทศอิสระนั้นค่อนข้างจะอ่อนแอ

2) ชนกลุ่มน้อยพื้นเมือง (indigenous minority groups) ชนกลุ่มน้อยประเภทนี้เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากอาณาเขตของตนที่อาศัยอยู่นั้นได้ถูกกลุ่มล่าอาณานิคมยึดครอง จึงทำให้ชุมชนของตนถูกขับไล่ออกจากถิ่นเดิมของตนเข้าสู่ป่าลึกหรือถูกจำกัดบริเวณ จึงทำให้ชุมชนของตนกลายเป็นชนกลุ่มน้อยในดินแดนของตนเอง ชนกลุ่มน้อยประเภทนี้บางแห่งมีการลุกขึ้นต่อสู้เพื่อทวงดินแดนคืน จุดประสงค์ก็เพื่อความอยู่รอดในการดำเนินชีวิตของชุมชน แต่ก็ไม่มียุทธศาสตร์เพียงพอมิหน่าซ้ำยังถูกมองไปว่า กำลังต่อสู้เพื่อแบ่งแยกดินแดน ตัวอย่างที่เห็นได้อย่างชัดเจนก็คือ ชาว Aborigines ในออสเตรเลีย ชาว American Indians ในสหรัฐ ชาว Innuites ในแคนาดา ทั้งนี้อาจรวมไปถึงชาวเขาต่างๆ ที่อยู่กันกระจัดกระจายในประเทศไทยตามแนวเขาชายแดนไทย-พม่าดังนี้ เป็นต้น

3) ชนกลุ่มน้อยตามภูมิประวัติศาสตร์ (geographical groups) ชนกลุ่มน้อยประเภทนี้เป็นชุมชนที่มีความเจริญมาก่อน มีเจ้าเมืองเป็นของตนเอง มีอำนาจในการบริหารการปกครองเป็นของตนเอง ชาติพันธุ์ชนกลุ่มน้อยประเภทนี้จะมีความเป็นชาตินิยมสูงมาก มีความรู้สึกด้านลบต่อกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีอำนาจเหนือกว่าที่กำลังปกครองตน คิดอยู่เสมอว่าอธิปไตยของ

ตนเองได้ถูกต่างชาติยึดครอง มีความรู้สึกอคติต่อสภาพที่ถูกจัดการเปลี่ยนแปลงอำนาจการบริหารการปกครองจากการกระจายอำนาจสู่การรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง ซึ่งมองการรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางเป็นการทำลายอัตลักษณ์ของชาติพันธุ์ เป้าหมายสำคัญของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มนี้ก็คือ การแยกตัวออกจากวัฒนธรรมของต่างชาติที่กำลังปกครองตน บางครั้งอาจถูกมองไปว่า กำลังเรียกร้องแบ่งแยกดินแดน ตัวอย่างที่เห็นได้อย่างชัดเจนคือ ชาว Basques ในสเปน ชาว Moros ในฟิลิปปินส์ ชาว Quebecois ในแคนาดา และชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูในจังหวัดชายแดนใต้ของประเทศไทย

พูดถึงความสัมพันธ์ทางด้านสังคมจิตวิทยาแล้ว สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาก็คือ การมีพฤติกรรมที่เคลื่อนไหวทางการเมืองตามยุทธศาสตร์ของกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นชนกลุ่มน้อย ตรงนี้เองที่ชวนให้เราต้องนึกถึงทฤษฎีความแปรผันของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ Anthony D. Smith กล่าวไว้เมื่อปี ค.ศ. 1981 (พ.ศ.2524) ในตำราที่ชื่อว่า “Ethnic Revival” ซึ่งเขียนไว้ว่า กลุ่มชาติพันธุ์นั้นจะมีการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่เพิ่มความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งจะแบ่งออกเป็นขั้นตอนต่างๆ 6 ระดับด้วยกัน คือจาก isolationist and accommodationist strategies สู่ communalism, autonomism, separatism, and irredentism ทั้งนี้ หมายความว่า จะเคลื่อนไหวจากระดับที่ต่ำสุดคือสถานภาพความเป็นทาส (isolation) ในระดับที่หนึ่งสู่สถานภาพความเป็นอยู่ที่ปลอดภัยกว่า มีการอพยพไปตั้งถิ่นฐานใหม่ที่มีกลุ่มเชื้อชาติเดียวกันอาศัยอยู่ (accommodation) ซึ่งเป็นระดับที่สอง แล้วจะเคลื่อนไหวเข้าสู่ระดับที่สาม คือมีการขอร่วมบริหารหรือร่วมกำหนดนโยบายเพื่อที่จะคุ้มครองผลประโยชน์ชุมชนของตน โดยเริ่มมีการจัดตั้งกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ (communalism) ในระดับที่สาม แล้วจะเข้าสู่ระดับที่สี่คือ มีอำนาจบางส่วนในการบริหารกิจการภายใน อาจมีลักษณะที่เป็นเขตปกครองพิเศษ (autonomism) นั้นเอง ซึ่งขั้นต่อไปก็จะเข้าสู่ระดับที่ห้าคือ แยกออกจากรัฐเดิมไปเป็นรัฐอิสระ (separatism) แล้วจะเข้าสู่ระดับสุดท้ายคือ การรวมกลุ่มชาติพันธุ์ที่กระจัดกระจายอยู่ต่างแดนตามดินแดนของรัฐหรือประเทศต่างๆ ให้กลับมารวมชาติโดยจะมีการจัดตั้งเป็น

ประเทศขึ้นมาใหม่ที่ใหญ่กว่าและมีพลังอำนาจที่แกร่งกว่าในที่สุด (irredentism) ปัญหาจึงอยู่ที่ว่า ทำไมชนกลุ่มน้อยจึงมีการเคลื่อนไหวทางการเมือง? ทำให้ต้องลงลึกสืบหาเรื่องราวไปอีกว่า ปัจจัยต่างๆ ที่อาจเกี่ยวข้องกับปัจจัยดังกล่าวอย่างเช่น สถานการณ์ของผู้นำกลุ่มชน มีพฤติกรรมเช่นไร การมีการศึกษาสูงของชุมชนมีผลหรือไม่ ความรู้ด้านศาสนาของชุมชนที่มากขึ้นจะมีความเกี่ยวข้องกันหรือไม่ ทศนคติที่เปลี่ยนแปลงของชุมชนจะมีความสำคัญหรือไม่ ระบบของอำนาจรัฐมีผลกระทบต่อความเคลื่อนไหวทางการเมืองของชนกลุ่มน้อยหรือไม่ และการสนองตอบจากฝ่ายรัฐที่มีต่อชนกลุ่มน้อยนั้นมีผลต่อการเคลื่อนไหวหรือไม่

ในบทความฉบับนี้ เราตกลงกันว่า จะมีการกล่าวถึงสองกลุ่มชาติพันธุ์คือ ชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูในภาคใต้ของประเทศไทยกับชาวพุทธเชื้อสายไทยในภาคเหนือของประเทศไทย ซึ่งเราจะเริ่มอภิปรายชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูในภาคใต้ของประเทศไทยก่อน แล้วต่อกันด้วยการอภิปรายถึงชาวพุทธในภาคเหนือของประเทศไทย

ที่จริงแล้ว เกี่ยวความสัมพันธ์ไทย-มลายูเคยมีผู้ได้ทำวิจัยมาแล้ว อย่างเช่น Suwanthat-Pian (1988), ในงานวิจัยของท่านพบว่า ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นแก่ชนกลุ่มน้อยชาวมลายูและชาวไทยพุทธนั้นเกิดมาจากการเข้ามาแผ่อำนาจของ British ในภูมิภาคนี้ในยุคล่าอาณานิคมนั่นเอง ช่วงนั้น อังกฤษได้เซ็นสัญญาหลายอย่างกับเกือบทุกประเทศในภูมิภาคนี้รวมทั้งประเทศสยาม ดังนั้น ผลจากการเซ็นสัญญา British Bowring Treaty ในปีค.ศ. 1902 ทำให้ทั้ง Kedah และ Kelantan ซึ่งเป็นของ British Malaya ในสมัยนั้น เกิดชนกลุ่มน้อยชาวไทยใน British Malaya และเกิดชนกลุ่มน้อยชาวมลายูใน Siam (Suwanthat-Pian 1988: 480) ทั้งๆ ที่ในอดีตนั้น ชุมชนทั้งสองเชื้อสายนี้เคยข้ามไปมาอย่างอิสระ แต่กลับถูกจำกัดจากผลของสัญญา British Bowring Treaty นั้นเอง

ท่าน Ayu wattana 2004: 353) งานของท่านที่เกี่ยวข้องกับชาวไทยในมาเลเซีย เห็นว่า หลักสูตรภาษาไทยของโรงเรียนไทยในมาเลเซียได้ถูกยกเลิก และแทนที่ด้วยหลักสูตรของมาเลเซียโดยจำกัดชั่วโมงสอนภาษาไทยให้

เหลือเพียงวันละชั่วโมง ปัจจุบันนี้มีการสอนภาษาไทยเพียงอาทิตย์ละครั้ง จึงทำให้ความสามารถของคนไทยในการพูดและเขียนภาษาไทยได้ค่อนข้างน้อย พฤติกรรมอย่างอาจเข้าเกณฑ์ของการกลืนชาติจากชนกลุ่มใหญ่ได้เหมือนกัน

ท่าน Syed Serajul Islam (2005) งานของท่านที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีความเห็นว่า การที่ทางการไทยเรียก “ภาษามลายู” เป็น “ภาษาท้องถิ่น” ในทางตอนใต้ของประเทศไทยนั้น เป็นพฤติกรรมของการกลืนชาติของชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูนั่นเอง

หากเราย้อนกลับไปดูในอดีต ชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูตกอยู่ในสภาวะการกดขี่ที่หวาดกลัวในช่วงปี ค.ศ. 1932-1979 (พ.ศ. 2475-2522) จากเหตุการณ์ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004 (พ.ศ. 2547) จนถึงปัจจุบันก็คงไม่ต่างเท่าไรนัก อาการหวาดกลัวนั้นอาจเกิดมาจากการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาของชาติหรือพูดง่าย ๆ ก็คือการใช้การทหารนำการเมืองนั่นเอง จะเห็นว่านโยบายที่สร้างปัญหาให้แก่ชุมชนมุสลิมในท้องถิ่นก็คือ การใช้นโยบายรัฐนิยมในสมัยท่านจอมพล ป. พิบูลสงคราม ดังแดงในสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ นิคมสร้างตนเองในสมัยจอมพลถนอม กิตติขจร และมีการประกาศใช้พระราชกำหนดฉุกเฉินในสมัยท่านพันตำรวจโท ดร. ทักษิณ ชินวัตร

พูดถึงสภาวะการกดขี่ที่หวาดกลัวนั้น ไม่ได้หมายถึงชาวพุทธเชื้อสายไทยในภาคเหนือของประเทศมาเลเซีย ไม่มีสภาวะการกดขี่ความเป็นอยู่ที่น่ากลัว ที่นั่นก็มีลักษณะอย่างนั้นเช่นกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงปี ค.ศ. 1960s (พ.ศ. 2503) ที่เกิดขึ้นแก่ชาวพุทธเชื้อสายไทยในรัฐเคดาห์ (Kedah) นั้น คนไทยถูกกวาดต้อนให้เข้าไปอยู่ในค่ายกักกันเพื่อที่จะแยกแยะคนดีออกจากกลุ่มคอมมิวนิสต์จีนมาลายา ซึ่งการปฏิบัติงานในการกวาดล้างจากฝ่ายรัฐบาลในครั้งนั้น มีบ้านเรือน วัดวาอาราม ทรัพย์สินมีค่าซึ่งเป็นมรดกทางตกทอดวัฒนธรรมของคนไทยถูกทำลายไปมากมาย ถิ่นฐานของคนไทยถูกชนกลุ่มอื่นๆ เข้าครอบครองไปหมด การถือสัญชาติของชาวพุทธเชื้อสายไทยก็ไม่สามารถทำได้สะดวก ทำให้คนไทยมีความเป็นอยู่อย่างแร้นแค้น แต่ที่เป็นคำถามคาใจเรานั้น จึงอยู่ที่ว่า ทำไมชาวพุทธเชื้อสายไทยในประเทศ

มาเลเซียไม่มีการลุกขึ้นต่อสู้โดยวิธีรุนแรงหรือตรงกับภาษาอังกฤษว่า radicalization อย่างที่เกิดขึ้นทางภาคใต้ของประเทศไทย?

เนื่องจากว่าเรามีพื้นที่และเวลาที่จำกัด ทำให้ต้องรวบรัดให้กระชับและสั้นลง ฉะนั้น เพื่อให้เกิดความกระจ่าง เราจึงขอเปรียบเทียบความเป็นไปที่เกี่ยวข้องกันระหว่างสองกลุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าว ซึ่งจะขอเริ่มต้นที่ชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูก่อน ชุมชนมุสลิมเชื้อสายมลายูในภาคใต้ของประเทศไทยนั้น เป็นเจ้าของพื้นที่ในท้องถิ่นแห่งนี้มาก่อนชาวยุโรป และตั้งรกรากอยู่ในท้องถิ่นภาคใต้เกือบพันปีมาแล้ว มีเจ้าเมืองต่างๆ ปกครองตนเองมาก่อน ก่อนที่อยุธยาจะมาตีเมืองและเผาเมืองไป ซึ่งสภาพมัสยิดหรือเซะที่บานาในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานีได้เป็นหลักฐานอย่างแน่ชัดว่า ปัตตานีเคยถูกตีและเผาเมืองมาก่อน ไม่ใช่ถูกสถาปนาของลัทธิโกเหนียวที่พี่ชายของลัทธิโกเหนียวที่ชื่อว่าลัทธิเต๋เคียมเข้ารับอิสลามในอดีตกาลแต่อย่างใด เพราะนั่นเป็นการป้ายสีดูหมิ่น จะทำไปเพื่อธุรกิจการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ชาวจีนเข้ามาท่องเที่ยวมากกว่าเหตุผลอื่นใด ซึ่งทำให้ประวัติศาสตร์ถูกบิดเบือนไปมาก แต่ที่จริงนั้น ชาวมลายูในพื้นที่ทางภาคใต้ของประเทศไทยในปัจจุบันเคยมีระบบเจ้าเมืองมาก่อน และเพิ่งเลิกไปในสมัยที่กรมพระยาดำรงราชานุภาพในสมัยรัชกาลที่ห้า เข้าไปมีบทบาทในการจัดการบริหารหัวเมืองและเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารการปกครองเสียใหม่ในรูปแบบของการรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางเพื่อให้เกิดความสะดวกในการบริหารปกครองที่เป็นรูปแบบของระบบรัฐเดี่ยว ทำให้ต้องล้มเลิกระบบเจ้าเมืองต่างๆ ไปในที่สุด ซึ่งมีบางกระแสรายงานว่าในสมัยนั้น คือขณะที่อยุธยามีอำนาจมากขึ้นๆ แต่ปัตตานีกลับมีอำนาจลดลงๆ ทั้งนี้ก็เพราะว่าลูกหลานของเจ้าเมืองปัตตานีไม่ได้รับการส่งเสริมให้มีการศึกษาสูงนั่นเอง ไม่ได้รับการศึกษาด้านการบริหารการปกครองจากประเทศยุโรปอย่างที่เจ้าเมืองของอยุธยากระทำกันในสมัยนั้นนั่นเอง (Che Man 1983) พูดให้เข้าใจง่ายยิ่งขึ้นก็คือ มีความด้อยทางด้านการศึกษา นั่นเอง จึงทำให้กิจการด้านการบริหารการปกครองถูกอยุธยาเข้ามาเผาเมืองและครอบครองดินแดนแห่งนี้ และปกครองอย่างเบ็ดเสร็จตั้งแต่ปี ค.ศ. 1902 (พ.ศ.

2445) หลังจากที่มีการทำสัญญาเบาริงกับผู้แทนจากอังกฤษในสมัยของรัชกาลที่ห้าเป็นต้นมา สิ่งที่ได้เห็นได้อย่างชัดเจนก็คือ การกระด้างกระเดื่องของชาวมลายูปัตตานีที่มีต่อชาวสยาม เพราะว่าชาวปัตตานีในอดีตนั้นมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับมะละกามาก่อน มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งมะละกาก็เรื่องอำนาจในช่วงประมาณศตวรรษที่ 14 ซึ่งเป็นช่วงที่ไล่เลี่ยกันกับสมัยที่อยู่อยุธยาเรื่องอำนาจ เพราะชาวสยามซึ่งมีขนบธรรมเนียมประเพณีที่ต่างกันนั่นเอง จึงทำให้มีความรู้สึกของชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันว่าเป็นผู้รุกราน สังคมชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูจะมีความเป็นอยู่อย่างกลมเกลียว มีความเป็นชาตินิยมสูงมาก ทั้งอดีตและปัจจุบันได้มีการก่อตั้งขบวนการต่างๆ ต่อสู้กับชาวสยามทั้งในระบบและนอกระบบ ทั้งนี้ก็เพื่อปกป้องสิทธิผลประโยชน์ด้านการเมืองการปกครองด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษาที่ยึดเหนี่ยวอยู่กับวัฒนธรรมมลายูอิสลาม และด้านสังคมวัฒนธรรมมลายูของตน ที่สำคัญจะเห็นว่า ชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูจะไม่ชอบการที่ตนเองถูกประณามว่าเป็นชาวสยาม ฉะนั้นชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูจึงมีการเรียกร้องความเป็นอัตลักษณ์ของตนที่แสดงถึงสัญลักษณ์ความเป็นมลายูของตนสูงมาก ที่ปรากฏเด่นชัดก็คือ การต่อต้านนโยบายรัฐนิยมและมีการเรียกร้องให้มีการปรับปรุงการบริหารการปกครองของหะยีสุหลงในช่วงปีค.ศ. 1940s-1950s (พ.ศ. 2483-2493)

หะยีสุหลง ถือเป็นผู้แทนด้านการเมืองของชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูเป็นคนแรก ที่คัดค้านนโยบายรัฐนิยมของจอมพล ป. พิบูลสงคราม ซึ่งการกระทำที่มีผลอันเนื่องมาจากนโยบายรัฐนิยมโดยสรุปก็คือ ได้มีการเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ของชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูในประเทศไทยจากเชื้อชาติมลายูสัญชาติสยามในสมัยนั้นไปเป็นเชื้อชาติไทยสัญชาติไทยมาจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ ก็ให้มีการนุ่งเสื้อผ้าโจงกระเบน สวมหมวกและมารยาทการรับประทานอาหารตามวัฒนธรรมตะวันตก การห้ามทูลของบนหัวแต่ให้แบกของบนบ่าแทน ห้ามกินหมากพลู ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่รวมทั้งครูสอนในโรงเรียนสามัญของรัฐที่มีการปฏิบัติตนที่คอยห้ามปรามการพูดหรือการเรียนภาษามลายู มีการปิดหรือ

ปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงสถาบันการเรียนการสอนทางศาสนาที่เรียกว่า “ปอเนาะ” อย่างนี้เป็นต้น หะยีสุหลงจึงเสนอข้อเรียกร้องเพื่อปกป้องสิทธิผลประโยชน์ดังกล่าวดังต่อไปนี้คือ

ร้อยละ 80 จากภาษีบำรุงท้องที่ในสี่จังหวัดชายแดนใต้จะต้องนำมาพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่ การเป็นข้าราชการในท้องถิ่นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ร้อยละ 80 ของข้าราชการในท้องถิ่นจะต้องเป็นมุสลิมเชื้อสายมลายู จะต้องมีศาลชารีอะห์บังคับใช้ในท้องถิ่น ภาษามลายูจะต้องเป็นภาษาราชการควบคู่กับภาษาไทย ภาษามลายูจะต้องมีการสอนในโรงเรียนของรัฐ และเชื้อชาติมลายูจะต้องประกาศใช้เป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์

จากความรู้สึกของชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูเห็นว่า รัฐบาลในสมัยอดีตนั้นมีการเอาใจเอียงเอียงการกระจายงบประมาณเข้าสู่ท้องถิ่น มีการนำเอางบประมาณบำรุงท้องที่จากส่วนที่ต้องบำรุงพื้นที่ในเขตของชาวมลายูไปพัฒนาภาคอื่นๆ ของประเทศ ทำให้การพัฒนาเกือบทุกด้านออกไปอยู่ส่วนอื่นๆ ของประเทศแต่ไม่ใช้ในพื้นที่ของชาวมุสลิมเชื้อสายมลายู จึงเกิดการว่างงานกันเป็นจำนวนมาก มีความเป็นอยู่อย่างแร้นแค้น ซึ่งตรงนี้เอง จะเห็นว่าวัยรุ่นจากท้องถิ่นแห่งนี้ต้องออกไปหางานทำในต่างแดนคือประเทศมาเลเซีย

ทำไมจึงเสนอประเด็นการเป็นข้าราชการในท้องถิ่นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ประเด็นนี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการสะท้อนภาพพจน์ให้เห็นว่า ข้าราชการที่เข้ามาปฏิบัติงานในสมัยนั้นเป็นข้าราชการที่ถูกทำโทษจากที่อื่นมา ผลที่ตามมาก็คือ มีการปฏิบัติต่อประชาชนในพื้นที่อย่างไม่เป็นธรรม ดูเหมือนประชาชนในถิ่นนี้จะไม่ได้รับการปฏิบัติดังพลเมืองชาวไทยอย่างที่ควรจะเป็น หากจะพูดอย่างไม่มีความเกรงใจก็คือ ข้าราชการรังแกประชาชนนั่นเอง หากเราหลับตานึกคิดให้ดี จะเห็นว่าสภาพการณ์ที่ข้าราชการรังแกประชาชนนั้น จะมีความโหดเหี้ยมปานไหน ขอให้ลองนึกภาพดูการเสนอข่าวต่างๆ ไปจากสื่อต่างๆ จากต่างประเทศที่เสนอถึงความทุกข์ทรมานของชาวบอสเนียในช่วงที่ประเทศยูโกสลาเวียแตกสลายใหม่ๆ ชาวปาเลสไตน์ที่ถูกทรมานจาก

อิสราเอลผู้ยึดครอง และชาวอิรักที่ถูกต่างชาติยึดครองว่า เป็นอย่างไร คิดว่าคงไม่ไกลนักจากสภาพความรู้สึกของ ประชาชนที่แหล่งต่างๆ ที่มีชาวมุสลิมถูกทารุณกรรม

ประเด็นร้อยละ 80 ของข้าราชการในท้องถิ่น จะต้องเป็นมุสลิมเชื้อสายมลายู ประเด็นนี้น่าสนใจ เรา จะเห็นว่า ในสมัยนั้นมีการมองถึงการเรียกร้องให้มีการใช้ ระบบ proportional representation (PR) ออกมาใช้ ประชาชนได้มองเห็นแล้วว่า การกระจายอำนาจที่ไม่เป็น ธรรมนั้นเกิดขึ้นในเมืองไทยที่ปัตตานีประมาณ 60 ปี มาแล้ว การใช้ระบบ merit system คือ มือใครยาวก็ สาวได้สาวเอา ใครมือสั้นก็ปล่อยให้อุดตาย คิดดูอีกทีก็ คล้ายๆกับอุดมการณ์ของ ตะวัน ตกตาม ทฤษฎี Darwinism ซึ่งเป็นระบบที่ผู้อ่อนแอก็ต้องตายไป ปล่อยให้ผู้ที่แข็งแรงกว่ายืนยงคงกระพันและครอบครอง กรรมสิทธิ์ในสิทธิผลประโยชน์ต่างๆ บนโลกใบนี้แต่เพียง ผู้เดียว มีการใช้เหตุผลต่างๆ นานาเพื่อรุกรานประเทศ ด้อยพัฒนาทั้งหลายอยู่เนืองนิจ ในที่สุดจากการใช้ merit system นี้เอง ที่ชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูไม่ สามารถที่จะเข้าร่วมเสนอและกำหนดนโยบายที่อาจ ปกป้องสิทธิผลประโยชน์ของตนได้เลย จะเห็นว่า อัตราส่วนการทำงานในตำแหน่งข้าราชการในท้องที่ การเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย การมีสัดส่วนที่ เป็นผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์มลายูเข้าสู่สภา รวมถึงการมีส่วนร่วม บริหารประเทศในคณะรัฐมนตรีจะไม่มีสัดส่วนที่เป็น ธรรมได้เลย

ประเด็นที่จะต้องมีการพิจารณาหรือห้บังคับใช้ใน ท้องถิ่นก็ถือว่าสำคัญ เพราะความเป็นอิสลามนั้น หมายถึง การมีชีวิตความเป็นอยู่ตามระบอบแห่งการ ดำเนินชีวิตของพระเจ้าที่กำหนดไว้ ซึ่งมีพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานเป็นธรรมนูญแห่งการดำเนินชีวิต อัลหะ ดิษเป็นหลักการปฏิบัติ และฟัตวาหรือคำตัดสินของ นักปราชญ์เป็นแนวทางปฏิบัติตัดสินคดีในส่วนที่เป็นคดี ความปลิกย้อยหรือยังไม่มีคำตอบชัดเจนจากอัลกุรอาน และอัลหะดิษ ฉะนั้น อิสลามจะไม่มีมารองรับการ ตัดสินคดีใดๆ ที่แตกต่างไปหรือคัดค้านจากทั้งสาม หลักการดังกล่าวข้างต้น เพราะเหตุนี้แหละจึงต้องมี กฎหมายชะรีอะห์ขึ้นมารองรับในสังคมมุสลิม ซึ่งศา สหะรีอะห์จะเป็นองค์การในการตัดสินคดีความต่างๆ ที่

เกิดขึ้นระหว่างมุสลิมกับมุสลิมหรือระหว่างมุสลิมกับ ต่างศาสนิกชน ไม่ว่าจะเป็คดีความซึ่งเป็นปัญหาที่เกิด จากการแต่งงาน ปัญหาที่ว่าด้วยทรัพย์สินมรดก หรือ อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม

ภาษามลายูจะต้องเป็นภาษาราชการควบคู่กับ ภาษาไทย ประเด็นนี้เป็นหลักสากลที่ประเทศยุโรป ปฏิบัติกันเพื่อดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ด้านภาษาของชนกลุ่ม น้อยในชาติ ถือเป็นการเคารพอัตลักษณ์ของชาติพันธุ์ที่ ร่วมกันบริหารประเทศชาติ จะเห็นว่าแคนาดา ประกาศใช้ภาษาฝรั่งเศสของชาวควิเบกในรัฐควิเบก เป็นภาษาราชการควบคู่กับภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษา ของกลุ่มชาติพันธุ์ของชนส่วนใหญ่ของประเทศ ประเทศ สวิสเซอร์แลนด์มีการประกาศใช้สี่ภาษากลุ่มชาติพันธุ์ เบลเยียมมีการประกาศใช้สองภาษากลุ่มชาติพันธุ์ และที่ ไกลบ้านเราคือประเทศมาเลเซีย ก็มีการส่งเสริมใช้ ภาษาจีนและภาษาทมิฬซึ่งเป็นภาษาของชนกลุ่มน้อย ชาวจีนและชาวอินเดียเป็นทางการควบคู่กับภาษามลายู ซึ่งเป็นภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มใหญ่ในประเทศชาติ

ภาษามลายูจะต้องมีการสอนในโรงเรียนของรัฐ ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่แสดงให้เห็นว่า ในอดีตนั้น มีการ ไม่ให้เกียรติในการใช้ภาษาของชนกลุ่มน้อยในชาติ และ ประเด็นนี้ก็เป็เหตุผลหนึ่งที่ชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูไม่ นิยมส่งเสริมส่งบุตรหลานให้เข้าไปเรียนในโรงเรียนของ รัฐ ความหมายของชาวมุสลิมในท้องถิ่นก็คือ รัฐกำลัง กลืนชาติของความเป็นมลายูของชุมชนในท้องถิ่นนั่นเอง ที่เห็นได้อย่างชัดเจนก็คือ การที่รัฐพยายามเรียกชื่อภาษา มลายูในท้องถิ่นเป็น “ภาษาท้องถิ่น” แทนที่จะเรียก “ภาษามลายู” ซึ่งเป็นคำที่ใช้เรียกภาษาของกลุ่มชาติ พันธุ์มลายูอย่างถูกต้อง

เชื้อชาติมลายูจะต้องประกาศใช้เป็นอัตลักษณ์ ของกลุ่มชาติพันธุ์ ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่เราปฏิเสธ ไม่ได้เลยว่า รัฐกำลังกลืนล้างเชื้อชาติมลายูของกลุ่มชาติ พันธุ์มลายูในประเทศ พุดให้ตรงประเด็นก็คือ กำลังกลืน ชาติตนเอง แทนที่จะส่งเสริมเพื่อให้เกิดความหลากหลาย ทางด้านวัฒนธรรม

ฉะนั้น จะเห็นว่า ประเทศชาติของเรากำลังขาด โอกาสทองที่จะนำเศรษฐกิจจำนวนมหาศาลเข้าสู่ ประเทศ เพราะจากประสบการณ์ของผู้เขียนจะเห็นว่า

เรายังไม่ได้ประยุกต์ใช้จากสภาพธรรมชาติของกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นอยู่ให้เป็นโอกาสทองเท่าที่ควร ประเทศที่อยู่ติดชายแดนกับเราอย่างมาเลเซียนั้น ได้ใช้ภาษาและกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งมีทั้งชาวจีนและชาวอินเดียให้ดำเนินธุรกิจด้านการค้ากับจีนแผ่นดินใหญ่และติดต่อการค้ากับอินเดียซึ่งเป็นประเทศที่มีประชากรบริโภคสินค้าเกือบทุกชนิดมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งและอันดับสองของโลก ซึ่งมาเลเซียได้ประสบผลสำเร็จอย่างงดงาม แต่เรากลับเห็นว่ากลุ่มชาติพันธุ์ที่กำลังเรียกร้องความเป็นธรรมในสังคมไปเป็นพวกขบถไปเสียหมด

ในที่สุด ชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูถูกปราบปรามอย่างรุนแรง มีโต๊ะครุวมถึงหะยีสุหลงถูกอุ้มหายตัวไปและถูกฆาตกรรมไปเป็นจำนวนมาก ชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูบางส่วนต้องอพยพไปอาศัยในรัฐต่างๆ ของมาเลเซีย ในช่วงนี้เองคือ ปีค.ศ. 1950-1970 (พ.ศ. 2493-2513) ที่เริ่มมีการก่อตั้งขบวนการต่างๆ เพื่อทำการต่อสู้ปลดแอกรัฐปัตตานี ปัจจุบันได้ปะทุขึ้นมาอีกตั้งแต่ปีค.ศ. 2004 (พ.ศ. 2547) ได้มีการอุ้ม ทนายสมชาย นิละไพจิตร หรืออีกชื่อหนึ่งของท่านคือ “อูบักร์” หายตัวไปขณะที่ท่านสมชายอยู่ในระหว่างว่าความคดีความมั่นคงที่ชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูกำลังถูกกล่าวหา ซึ่งนับว่าท่านได้ถูกอุ้มหายตัวไปในขณะที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ว่าความตามระบบกลไกของรัฐ ที่ปกป้องชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูผู้บริสุทธิ์ให้ได้รับความเป็นธรรม แต่ท่านสมชายกลับหายตัวไปโดยทางการไม่สามารถจับตัวผู้กระทำผิดได้ ในเวลาที่ไล่เลี่ยกันกับการหายตัวของท่านสมชาย ได้เกิดความไม่สงบขึ้นในภาคใต้ของประเทศ และก็ไม่แน่ว่า นโยบายที่ประเทศชาติกำลังแก้ปัญหาอยู่ในขณะนั้นนั้น ได้มีการใช้ทฤษฎีการแก้ปัญหาชนกลุ่มน้อยที่เป็นสากลหรือไม่ หากมีการทบทวนการแก้ปัญหาจากฝ่ายรัฐอย่างตรงไปตรงมาแล้ว เราจะเห็นว่าประสบผลสำเร็จได้ไม่มากนัก พุดต่างๆ ก็คือ สาเหตุที่ใหญ่ที่สุดซึ่งเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่งต่อการแก้ไขปัญหาที่ยังไม่มีการปฏิบัติอย่างจริงจังคือ **“เรายังขาดความจริงใจ ขาดการเอาใจเขามาใส่ใจเรา ขาดการน้อมรับในพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการแก้ปัญหาอย่างบริสุทธิ์ใจ”** นั่นเอง จึงทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติกันอย่างกว้างขวาง ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินนโยบาย

ด้านการบังคับใช้กฎหมาย ด้านการคัดเลือกเข้ารับการทำงานในอาชีพราชการ ด้านการส่งเสริมอาชีพ และด้านการศึกษาในสาขาอาชีพที่จำเป็นต่างๆ ต่อสังคม

ต่อไปนี้ เราลองหันไปดูชาวพุทธเชื้อสายไทยในประเทศมาเลเซียกันบ้าง มีการบันทึกจากตำราของคุณ อารังศักดิ์ อายุวัฒนะ (ฉบับปรับปรุงปีค.ศ. 2004) ว่ามีชาวพุทธเชื้อสายไทยอพยพเข้าไปอยู่ในดินแดนมลายูเมื่อประมาณ 300-500 ปีมาแล้ว ซึ่งตรงกับช่วงที่สยามยাত্রาทัพเข้าไปยึดเมืองปาหัง (Pahang) ผู้ที่ติดตามพร้อมกับกองทัพสยามได้เข้าไปอยู่อย่างกระจัดกระจาย ท่านได้บันทึกไว้ว่าชาวไทยพุทธเชื้อสายไทยอพยพเข้าไปในรัฐกลันตันหรือทางตะวันออกตอนเหนือของคาบสมุทรมลายูประมาณ 300 ปีแล้ว และอพยพเข้าไปอยู่ในรัฐเคดาห์ (Kedah) หรือตะวันตกตอนเหนือของคาบสมุทรมลายูประมาณ 500 ปีมาแล้ว ปัจจุบันได้เริ่มมีการก่อตั้งองค์กรที่ถูกต้องตามกฎหมายที่กำลังเรียกร้องความเป็นธรรมคือ ความเป็นบุมิปุตรา (เจ้าของแผ่นดิน) สมัยอดีตประมาณปี 1960s (พ.ศ. 2503) นั้นเริ่มมีสมาคมสยามเคดาห์-เปอร์ลิส (Kedah-Perlis) ที่พยายามต่อสู้เพื่อคงไว้ซึ่งภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยในมาเลเซีย มีการเปิดโรงเรียนสอนภาษาไทยและมีการสอนให้รักชาติไทย รักศาสนาพุทธเทิดทูลพระมหากษัตริย์ไทยองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มีการยกธงชาติไทยควบคู่กับธงชาติมาเลเซีย แต่จะไม่มีขบวนการที่เคลื่อนไหวนอกระบบหรือวิธีการที่รุนแรงอย่างที่เกิดขึ้นจากชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูในภาคใต้ของประเทศไทยชื่อเรียกร้องที่เป็นประเด็นสำคัญๆ และนำเสนอผ่านสมาคมไทยกลันตันและสมาคมสยามมาเลเซียมายังรัฐบาลก็คือ การขอมิสิทธิเป็นบุมิปุตรา การขอมิพระพุทธรูปที่ใหญ่ที่สุดให้เป็นที่สักการบูชาของชาวพุทธจากทั่วโลก การขอแก้ไขให้มีการระบุชื่อของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยในแบบฟอร์มการขอเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐ การขอประกาศวัฒนธรรมไทยเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมแห่งชาติ การขอประกาศวันสงกรานต์เป็นวันหยุดราชการ การขอมิสิทธิในกองทุนช่วยเหลือด้านการศึกษาและด้านการประกอบทางธุรกิจ ตลอดจนการขอมิสิทธิเป็นสมาชิกของพรรค UMNO

ประเด็นการขอมีสถานภาพเป็นบุมิปุตราถือว่าสำคัญที่สุด ตามรัฐธรรมนูญของมาเลเซียถือว่า บุคคลที่สืบเชื้อสายเป็นชาวมลายูหรือสืบเชื้อสายเป็นชาวซาบาห์หรือชาวซาราวักในมาเลเซียเท่านั้นที่เป็นบุมิปุตรา นอกจากนั้นจะไม่ใช่บุมิปุตรา ฉะนั้น จะมีกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นบุมิปุตราเพียงสองกลุ่มเท่านั้นคือ กลุ่มชาติพันธุ์มลายูและกลุ่มชาติพันธุ์คาตาขานจากรัฐซาราวักและซาบาห์ ส่วนลูกหลานที่เป็นบุมิปุตราจะต้องมีบิดาหรือมารดาที่สืบเชื้อสายมลายูหรือชาวซาบาห์หรือซาราวักเท่านั้น ผู้ที่ถือสิทธิเป็นบุมิปุตราจะถือว่าเป็นพลเมืองชั้นหนึ่ง จะมีสิทธิพิเศษมากมายนับว่าเหนือกว่ากลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ในมาเลเซีย ทุกกลุ่มชาติพันธุ์จึงต้องดิ้นรนเพื่อให้ได้สถานภาพบุมิปุตรา อย่างไรก็ตาม จากการต่อสู้ทางสายกลางของชาวพุทธเชื้อสายไทยนั้น นับว่าประสบความสำเร็จอย่างงดงาม เพราะว่าชาวพุทธเชื้อสายไทยถึงแม้ว่า ไม่มีสถานภาพเป็นบุมิปุตรา แต่สิทธิต่างๆ หมายถึง สิทธิด้านการเมืองเศรษฐกิจและสังคม จะเหมือนกับบุมิปุตราที่เป็นชาวมลายูทุกประการ ปัจจุบันนี้ชาวพุทธเชื้อสายไทยจึงมีสถานภาพพิเศษซึ่งถือว่าเป็นสถานภาพที่สูงกว่าชาวจีนและชาวอินเดียในมาเลเซีย

การขอมีพระพุทธรูปที่ใหญ่ที่สุดให้เป็นที่สักการะของชาวพุทธจากทั่วโลก ก็ถือเป็นประเด็นสำคัญ ปัจจุบันนี้ ประเทศมาเลเซียมีพระพุทธรูปทรงนั่งที่ใหญ่ที่สุดเป็นอันดับสองของโลกรองจากพระพุทธรูปทรงนั่งของประเทศญี่ปุ่น ซึ่งพระพุทธรูปทรงนั่งในประเทศมาเลเซียจะประดิษฐานอยู่ที่วัดมัสซิมาราม หมู่บ้าน Tereboh อำเภอ Tumpat รัฐ Kelantan ผู้ที่เดินทางเข้าประเทศมาเลเซียจากฝั่งอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ก็จะพบเห็น พระพุทธรูปดังกล่าวทางด้านซ้ายมือห่างจาก Pengkalan Kubor ริมฝั่งแม่น้ำตรงกันข้ามอำเภอตากใบประมาณ 5-8 กิโลเมตร

การขอแก้ไขให้มีการระบุชื่อของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยในแบบฟอร์มการขอเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐ ประเด็นนี้ก็ถือว่าสำคัญ เพราะว่า หากไม่มีการระบุกลุ่มชาติพันธุ์ที่ชัดเจน จะทำให้ลูกหลานชาวพุทธเชื้อสายไทยหมดสิทธิในการเข้าศึกษาต่อในสถาบันของรัฐ เพราะการเข้าสถาบันการศึกษาของรัฐในมาเลเซียนั้นมีการจัดการ

เข้าศึกษาตามระบบ PR ซึ่งเป็นอัตราส่วนตามจำนวนกลุ่มชาติพันธุ์

การขอประกาศวัฒนธรรมไทยเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมแห่งชาติ และการขอประกาศวันสงกรานต์เป็นวันหยุดราชการ ทั้งสองประเด็นดังกล่าวถือว่าสำคัญ เพราะการที่ไม่ได้แสดงออกซึ่งวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในชาตินั้น ส่อให้เห็นว่า วัฒนธรรมของชาวพุทธเชื้อสายไทยกำลังถูกกลืนจากกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มใหญ่ รัฐบาลมาเลเซียจึงประกาศให้วัฒนธรรมการละเล่นกลองยาว การฟ้อนรำไทย และประเพณีวันสงกรานต์เป็นวัฒนธรรมแห่งชาติ

การขอมีสิทธิในการกู้ยืมกองทุนช่วยเหลือด้านการศึกษาและด้านการประกอบทางธุรกิจ รัฐบาลมาเลเซียได้ให้สิทธิการขอทุนทั้งการศึกษาอย่างเช่น ทุน MARA ซึ่งเป็นทุนพิเศษสำหรับชาวมลายู และทุนการประกอบทางธุรกิจอย่างเช่น ASB และ ASN ซึ่งเป็นกองทุนทางธุรกิจสำหรับชาวมลายูและพลเมืองแห่งชาติ แก่ชาวพุทธเชื้อสายไทยเท่ากับชาวมลายูในมาเลเซียทุกประการ

การขอมีสิทธิเป็นสมาชิกของพรรค UMNO ประเด็นนี้ถือว่าเป็นประเด็นสำคัญ เพราะว่าประเทศมาเลเซียนั้น พรรค UMNO ซึ่งเป็นพรรคของชาวมลายู เป็นพรรคการเมืองที่ผูกขาดในการบริหารปกครองประเทศ ผู้ที่เป็นสมาชิกของพรรค UMNO จะได้รับผลประโยชน์และสิทธิต่างๆ มากกว่าพรรคอื่นๆ สำหรับชาวพุทธเชื้อสายไทยนั้น นับตั้งแต่มีการต่อสู้เรียกร้องสิทธิทางการเมือง คุณเจริญ อินทร์ชาติ คุณวิชุน เอมอัมไพซึ่งเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติล้วนแต่เป็นสมาชิกของพรรค UMNO ทั้งสิ้น

ที่แตกต่างกันในการดำเนินนโยบายที่มีต่อชนกลุ่มน้อยชาวพุทธเชื้อสายไทยนั้น จะเห็นว่ารัฐบาลมาเลเซียตอบสนองด้วยการให้มีการจัดตั้งองค์กรกลุ่มชาติพันธุ์ชาวพุทธเชื้อสายไทยที่ถูกต้องตามกฎหมาย จึงเกิดสมาคมสยามมาเลเซียและสมาคมไทยกลันตันที่ทำการต่อสู้เพื่อปกป้องสิทธิผลประโยชน์ของกลุ่มชาติพันธุ์ รัฐบาลมาเลเซียมีการให้คำมั่นแก่ชาวพุทธเชื้อสายไทยถึงการสงวนสิทธิในตำแหน่งสภานิติบัญญัติไว้สำหรับชาวพุทธเชื้อสายไทยหนึ่งที่นั่งตามประชากรจำนวนประมาณ

60,000 คน และผู้ที่เป็นสมาชิกสถานิติบัญญัติคนแรกที่เป็นชาวพุทธเชื้อสายไทยในปีค.ศ. 1995 (พ.ศ. 2538) ก็คือ ประธานของสมาคมสยามมาเลเซีย ชื่อว่าคุณเจริญ อินทร์ชาติ ปัจจุบันนี้ผู้ที่เป็นสมาชิกสถานิติบัญญัติต่อจากคุณเจริญ อินทร์ชาติ โดยเริ่มจากปีค.ศ. 2002 (พ.ศ. 2545) คือ คุณชีวชน เอ็มอัมไพจน ท่านเป็นสุภาพสตรีชาวพุทธเชื้อสายไทย ซึ่งในอดีตท่านเคยเป็นรองประธานของสมาคมสยามมาเลเซียและที่ปรึกษาของมุขมนตรีแห่งรัฐเปอร์ลิสนั่นเอง

คราวนี้ เรามาถึงประเด็นสำคัญคือ “ชนกลุ่มน้อยมีผู้แทนทางการเมืองอย่างไรในการที่จะดำเนินกิจกรรมให้บรรลุถึงเป้าหมายผลประโยชน์ของชุมชนที่ได้กำหนดไว้?” ทำไมชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูในประเทศไทยจึงมีพฤติกรรมที่รุนแรง ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองนอกระบบ แต่ชาวพุทธเชื้อสายไทยในมาเลเซียมีพฤติกรรมที่เป็นสายกลาง ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองภายในระบบของรัฐ?

ผลจากการวิจัยที่วิเคราะห์ห่อออกมาจากปัจจัยต่างๆ คือ การศึกษาที่สูงขึ้น? ความรู้ด้านศาสนาที่มากขึ้น? การสื่อสารยุคโลกาภิวัตน์? พฤติกรรมของผู้นำกลุ่มชาติพันธุ์? เสรีภาพของระบบรัฐ? สถานภาพทางเศรษฐกิจดีขึ้น? และทัศนคติที่เปลี่ยนแปลง? ว่ามีความสัมพันธ์กับวิธีการหรือรูปแบบที่ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้แทนทางการเมืองมากน้อยเพียงใดนั้น ปรากฏผลดังต่อไปนี้

การศึกษาที่สูงขึ้นนั้น มีคนมุสลิมเชื้อสายมลายูทางชายแดนใต้ของประเทศไทยร้อยละ 70 และคนพุทธเชื้อสายไทยทางตอนเหนือของประเทศไทยร้อยละ 100 ยอมรับว่า การศึกษาที่สูงขึ้นเป็นสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อยุทธศาสตร์การเป็นผู้แทนทางการเมือง

ความรู้ด้านศาสนาที่มากขึ้น มีคนมุสลิมเชื้อสายมลายูทางชายแดนใต้ของประเทศไทยร้อยละ 30 และคนพุทธเชื้อสายไทยทางตอนเหนือของประเทศไทยร้อยละ 100 ยอมรับว่า ความรู้ทางศาสนาที่มากขึ้นเป็นสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อยุทธศาสตร์การเป็นผู้แทนทางการเมือง

การสื่อสารยุคโลกาภิวัตน์ มีคนมุสลิมเชื้อสายมลายูทางชายแดนใต้ของประเทศไทยร้อยละ 70 และคน

พุทธเชื้อสายไทยทางตอนเหนือของประเทศไทยร้อยละ 83.3 ยอมรับว่า ปัจจัยการสื่อสารยุคโลกาภิวัตน์ที่แพร่หลายกันมากขึ้นเป็นสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อยุทธศาสตร์การเป็นผู้แทนทางการเมือง

พฤติกรรมของผู้นำกลุ่มชาติพันธุ์ มีคนมุสลิมเชื้อสายมลายูทางชายแดนใต้ของประเทศไทยร้อยละ 80 และคนพุทธเชื้อสายไทยทางตอนเหนือของประเทศไทยร้อยละ 100 ยอมรับว่า พฤติกรรมของผู้นำกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีหัวเสรีมากขึ้นเป็นสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อยุทธศาสตร์การเป็นผู้แทนทางการเมืองในระดับประชาชนิปไตย

เสรีภาพของระบบรัฐ มีคนมุสลิมเชื้อสายมลายูทางชายแดนใต้ของประเทศไทยร้อยละ 40 และคนพุทธเชื้อสายไทยทางตอนเหนือของประเทศไทยร้อยละ 86.7 ยอมรับว่า เสรีภาพของระบบรัฐเป็นสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อยุทธศาสตร์การเป็นผู้แทนทางการเมือง

สถานภาพทางเศรษฐกิจดีขึ้น มีคนมุสลิมเชื้อสายมลายูทางชายแดนใต้ของประเทศไทยร้อยละ 60 และคนพุทธเชื้อสายไทยทางตอนเหนือของประเทศไทยร้อยละ 86 ยอมรับว่า สถานภาพทางเศรษฐกิจดีขึ้นเป็นสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อยุทธศาสตร์การเป็นผู้แทนทางการเมือง

ทัศนคติที่เปลี่ยนแปลง มีคนมุสลิมเชื้อสายมลายูทางชายแดนใต้ของประเทศไทยร้อยละ 10 และคนพุทธเชื้อสายไทยทางตอนเหนือของประเทศไทยร้อยละ 100 ยอมรับว่า ทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงเป็นสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อยุทธศาสตร์การเป็นผู้แทนทางการเมือง

ผลลัพธ์ที่ได้มาจากการวิเคราะห์คือ พฤติกรรมของผู้นำกลุ่มชาติพันธุ์ (มีคนมุสลิมเชื้อสายมลายูทางชายแดนใต้ของประเทศไทยร้อยละ 80 และคนพุทธเชื้อสายไทยทางตอนเหนือของประเทศไทยร้อยละ 100 ยอมรับว่า พฤติกรรมของผู้นำกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีหัวเสรีมากขึ้นเป็นสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อยุทธศาสตร์การเป็นผู้แทนทางการเมืองในระดับประชาชนิปไตย) และ การศึกษาที่สูงขึ้นนั้นทำให้เกิดการเคลื่อนไหวทางการเมืองของชนกลุ่มน้อย (เพราะว่ามีร้อยละ 70 ของผู้นำชุมชน จากจำนวน 60 ท่าน = 100% ซึ่ง ชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูในชายแดนใต้ประเทศไทยยอมรับ และ

ร้อยละ 100 ของชาวพุทธเชื้อสายไทยในชายแดนเหนือ ประเทศมาเลเซียเห็นพ้องต้องกัน) ส่วนปัจจัยตัวอื่นๆ นั้น มีความขัดแย้งกันระหว่างสองกลุ่มชาติพันธุ์นี้ค่อนข้างสูงมาก อย่างไรก็ตาม **ทิศทางการเคลื่อนไหวที่ว่า จะเป็นความรุนแรงหรือสายกลางนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการศึกษาสูงแต่อย่างใด แต่จะขึ้นอยู่กับรูปแบบการตอบสนองจากฝ่ายรัฐที่มีต่อประชาชนนั่นเอง**

ประเทศไทยเราดูเหมือนจะไม่ให้ความสำคัญกับกลุ่มชาติพันธุ์ของชนกลุ่มน้อยในชาติ มากเท่าที่ควร ที่จริงแล้ว ชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูในประเทศไทยเพียงกลุ่มชาติพันธุ์เดียวก็มีเป็นสิบๆ เชื้อชาติแล้ว อย่างเช่น มีชาวมุสลิมเชื้อสายมลายู ชาวมุสลิมเชื้อสายอินเดีย ชาวมุสลิมเชื้อสายจีน ชาวมุสลิมเชื้อสายปากีสถาน ชาวมุสลิมเชื้อสายเปอร์เซีย และชาวมุสลิมเชื้อสายสยามตั้งนี้เป็นต้น แต่ชาวมุสลิมเชื้อสายอื่นๆ นั้นจะอยู่อย่างกระจัดกระจายและก็ไม่ใช่กลุ่มชาติพันธุ์ตามภูมิประวัติศาสตร์ ซึ่งผิดกับชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ทางภูมิประวัติศาสตร์ และมีจำนวนประชากรมากถึงสามล้านคน จัดอยู่ในอัตราส่วนกลุ่มชาติพันธุ์ชนกลุ่มน้อยที่ใหญ่มาก โดยเฉลี่ยแล้วประมาณร้อยละ 15 ของประชากรในชาติทีเดียว และมีการรวมตัวกันอยู่ในจังหวัดชายแดนใต้คือ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูลกับอีกสามอำเภอในจังหวัดสงขลาคือจะนะ นาหวี และสะบ้าย้อย คำถามจึงอยู่ที่ว่า เราพร้อมแล้วหรือยังที่จะมีการจัดระบบการปกครองเสียใหม่โดยคำนึงถึงกลุ่มชาติพันธุ์เป็นหลัก และมีการใช้ระบบ PR ในการจัดการบริหารแผ่นดิน โดยใช้หลักการที่ว่าประเทศไทยเป็นประเทศรัฐเดี่ยวที่มีหลักการบริหารบางส่วนที่หลากหลายไปตามกลุ่มชาติพันธุ์ และที่สำคัญที่สุดที่นับว่าเป็นหลักการขั้นพื้นฐานก็คือ ผู้ว่าราชการจังหวัดจะต้องมาจากการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยอย่างทั่วประเทศแคนาดาปกครองจังหวัดควิเบก ที่ดำเนินกิจการการบริหารการปกครองที่มีความหลากหลายเป็นพิเศษเพื่อให้พลเมืองควิเบกเคารพและหวงแหนในความเป็นชาติของแคนาดา ฉะนั้น การเจรจากันทั้งสองฝ่ายคือตัวแทนฝ่ายชาวมุสลิมเชื้อสายมลายูกับตัวแทนของรัฐบาลจึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อที่จะได้พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศชาติ ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนผู้

บริสุทธิ์อีกมากมายที่กำลังสวดมนต์ขอความโปรดปรานจากเอกราชอัลลอฮ์เจ้าเพื่อให้ดลบันดาลจิตใจให้ผู้ที่กำลังเข้ามาผู้บริสุทธิ์ทั้งหลายหันมาหาสาเหตุที่แท้จริงและกำจัดวิธีการที่ไม่พึงปรารถนาให้ออกไปจากดินแดนแห่งนี้ หันมาสนับสนุนในสิ่งที่เป็นกุศลและเกิดประโยชน์ต่อทั้งสองฝ่ายโดยหันมาร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจของชาติโดยรวม แทนที่จะมีการบงกชกันเอง คิดว่าหากเรายึดถือสุภาษิตที่ว่า **“ร่วมกันเราอยู่ แยกกันเราตาย”** จะดีกว่าเป็นไหนๆ เพราะว่าเศรษฐกิจของเราบอบช้ำมามากพอแล้ว!!!

เราลองกลับไปดูที่มาเลเซีย ประเทศมาเลเซียไม่เคยมีความคิดและแสดงออกถึงการกระทำในลักษณะที่เป็นกรการกีดกันชาติของชนกลุ่มน้อย แต่กลับยอมรับกลุ่มชาติพันธุ์ของชนกลุ่มน้อยและอนุญาตให้มีการจัดตั้งองค์การทางการเมืองด้านเชื้อชาติที่ถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งนี้ จะเป็นการง่ายต่อการกระจายซึ่งสิทธิผลประโยชน์ตามสัดส่วนของระบบ PR จะเห็นว่ารัฐปีนังกลุ่มชาติพันธุ์ชาวจีนมีถึงร้อยละ 60-70 ก็อนุญาตให้ดร. โกสุกุน ซึ่งเป็นชาวมลายูเชื้อสายจีนไปเป็นผู้ว่าการรัฐทำการบริหารปกครองรัฐปีนัง แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็เพื่อผลประโยชน์ของประเทศมาเลเซียโดยรวม ซึ่งอาจเป็นสาเหตุนี้เองที่กลุ่มชาติพันธุ์ชาวพุทธเชื้อสายไทยไม่เคยมีประวัติที่จะก่อตั้งขบวนการต่างๆ ที่ปฏิบัติการอย่างรุนแรงสร้างปัญหาให้แก่ประเทศชาติเลยแม้แต่ครั้งเดียว

โดยสรุปแล้วผู้เขียนมีความเชื่ออย่างหนึ่งว่า ประเทศไทยเราไม่ได้เลวร้ายไปทุกอย่าง หากแต่เรายังไม่ได้มีผู้ที่มีอำนาจอย่างแท้จริง มีสะอาดอย่างแท้จริง มีความจริงใจเป็นเลิศ มีความกล้าหาญที่สามารถปรับปรุงกลไกของประเทศชาติอย่างมีเหตุมีผล และถึงเมื่อนั้นเอง วิกฤตการณ์ที่เลวร้ายต่างๆ ก็จะกลับเป็นดีได้ในที่สุด

อินชาอัลลอฮ

บรรณานุกรม

- Anurugsa, Panomporn. 1984. *Political integration policy in Thailand: the case of the Malay Muslim minority*. Doctoral dissertation, University of Texas at Austin.
- Ayoob, Mohammad (ed.). 1981. *The politics of Islamic reassertion*. London: Croom Helm.
- Ayuwattana, Thamrongsak. 2004. *Thais in Malaysia*. Bangkok: Samnakphim Bannakij.
- Bangkok Post*. 2001. Problems in the South. 30 September.
- Bangkok Post*. Muslim militants. Friday, 30 April: 2.
- Bangkok Post*. Bloodshed, mayhem in South. 27 October: 1.
- Che Man, W.K. 1983. *Muslim elites and politics in southern Thailand*. Master's Thesis, Universiti Sains Malaysia.
- Che Man, W.K. 1990. *Muslims Separatism: the Moros of southern Philippines and the Malays of Southern Thailand*.
- Hawkesworth, Mary & Kogan, Maurice (eds.). 1996. *Encyclopedia of government and politics* (2). London: Routledge.
- Kibat, Katni Kamsono. 1986. *Asas ilmu politik*. Selangor: Biroteks, Institut Teknologi Mara.
- Huntington, Samuel P. 1991. *The third wave: democratization in the late twentieth century*. Norman: University of Oklahoma Press.
- Magill, Frank N. 1996. *International encyclopedia of government and politics*, (2) 794-1510. Singapore: Toppan Company Pte.
- Manning, D.J. 1971. *Liberalism*. New York: St. Martin's Press and London: Dent.
- Moolnithi Haji Sulong*. 1994. *A souvenir for Haji Sulong hospital*. Bangkok: Borisat Natcha Publishing.
- Pojjanaworawong, Nakorn & Pojjanaworawong, Ukrit. 1999. *Thai history: elections from 1932 and forming governments in all reigns*. Bangkok: Thai Wattana Phanit.
- Samakom Thai Kelantan*. 1998. *Resolusi seminar kepimpinan masyarakat Siam Malaysia*. Booklet. Kota Bharu: Wat Ariya, Kg. Aril, 11 September.
- Smith, Adam. 1950. *An inquiry into the nature and causes of the wealth of nations*. Edited by Edwin Cannan. 6th ed. London: Methuen.
- Smith, Anthony D. 1981. *The ethnic revival*. Cambridge: Cambridge University Press.

Suwannathat-Pian, Khobkhua. 1988. *Thai-Malay relations: traditional intra-regional relations from the seventeenth to the early twentieth centuries*. Singapore: Ocford University Press.

Syed Serajul Islam. 2005. *The politics of Islamic identity in Southeast Asia*. Singapore: Thomson Learning.

Tohmeena, Den. 1998. *New aspiration and Islamic Bank*. Bangkok :Muslim News.

